

Tahammül Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Tahammül Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31309>

Özet

Tahammül Ölçeği (TÖ), bireylerin farklılıklara karşı gösterdikleri **kabul** ve **ho?görü** düzeylerini ölçmek amacıyla 2014 yılında Ercümen Ersan? tarafından geli?tirilmis? olan bir psikolojik ölçektir. Bu ölçek, özellikle toplumsal ve kültürel çe?itlili?in yüksek oldu?u ortamlarda bireylerin sahip oldu?u Tahammül e?ilimlerini standardize edilmi? bir yakla??mla de?erlendirmeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap?sal olarak tek boyutlu oldu?unu ve yüksek düzeyde iç tutarlı??a sahip oldu?unu göstermi?tir.

Ölçek, sosyal psikoloji ve e?itim bilimleri alanlarında, ho?görü e?itimi programlarındaki etkinli?ini de?erlendirmede ve bireylerin farklı görü?lere, yaşam tarzlarına ve inançlara ne ölçüde açık oldu?unu belirlemede önemli bir araç olarak kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Tahammül, Ho?görü, psikolojik ölçek geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik, Ercümen Ersan?, Sosyal Psikoloji.

Yazarlar

Ercümen Ersan?

Amaç

Tahammül Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin farklılıklara, bilinmeyene, kar??t görü?lere ve rahatsız edici durumlara karşı sergiledi?i **bili?sel** ve **duygusal tepkileri** sistematik bir şekilde ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, alanyazındaki tahammül kavramını ölçen güvenilir ve geçerli bir araç eksikli?ini gidermeyi hedeflemi?tir.

Ölçek, bireylerin kendi inanç ve de?erlerinden farklı olan kişilere karşı ne kadar esnek veya kat? davrand??n? ortaya koyarak, özellikle e?itim kurumlarında ve toplumsal ara??rmalarda kullanılması amaçlanm??tır. Bu sayede, tahammül seviyesi düşük olan grupları veya bireylerin belirlenmesi ve onlara yönelik müdahale programlarındaki tasarlanması mümkün olmaktadır.

Yap? (Ölçülen Kavram)

Ölçek, psikolojik bir yapı olarak **Tahammül** kavramını ölçmektedir. Tahammül, genellikle, bireyin kendisinin kabul etmedi?i veya rahatsız oldu?u bir durumu, ki?iyi veya fikri, ?iddet göstermeden veya reddetmeden tolere edebilme kapasitesi olarak tanımlanır. Bu yapı, sadece pasif bir kabullenmeyi değil, aynı zamanda farklılıklara karşı **sayg?** göstermeyi ve empati kurmayı da içerir.

Tahammül, **kişilerarası ilişkilerde** ve **sosyal uyumda** merkezi bir rol oynar. Ölçek, bu yapıyı, bireyin farklılıklarını bir tehdit olarak algılayıp algılamadığını, önyargılara ne kadar yatkın olduğunu ve çatışma durumlarında ne kadar yapıcı bir yaklaşım sergilediği gibi alt boyutlar üzerinden değerlendirilmektedir. Ersanlı (2014) çalışmasında, tahammülün tek ve baskın bir faktör altında toplandığını ortaya koymuştur.

Geçerlik

Tahammül Ölçeği'nin Geçerlik çalışmaları, Ersanlı (2014) tarafından yürütülmüştür. Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek üzere hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

Faktör analizleri sonucunda ölçeğin **tek boyutlu** bir yapıya sahip olduğunu doğrulanmıştır. DFA sonuçları, modelin uyum indekslerinin kabul edilebilir sınırlar içinde olduğunu göstererek, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen tek bir yapıyı (Tahammül) ölçtüğünü istatistiksel olarak desteklemiştir. Bu bulgular, Tahammül Ölçeği'nin ölçmek istediği psikolojik yapıyı başarıyla temsil ettiğini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin Güvenirlik analizleri, iç tutarlılık ve test-tekrar test yöntemleriyle incelenmiştir. İç tutarlılık katsayısı (**Cronbach Alfa**), ölçeğin 15 maddesinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü göstermiştir.

Ersanlı (2014) çalışmasında elde edilen güvenilirlik katsayıları şöyledir:

İç Tutarlılık (Cronbach Alfa): 0.88

Test-Tekrar Test Güvenirliği: 0.90 (iki hafta arayla yapılan uygulamada)

Bu değerler, **Tahammül Ölçeği'nin** yüksek düzeyde güvenilir bir araç olduğunu ve farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar üretebileceğini ortaya koymaktadır.

Faktör Analizi

Tahammül Ölçeği'nin geliştirme sürecinde faktör analizi, ölçeğin yapısal bütünlüğünü sağlamak için kritik bir rol oynamıştır. Yapılan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), ölçeğin 15 maddesinin tek bir faktör altında toplandığını göstermiştir. Bu tek faktör, varyansın önemli bir kısmını açıklamaktadır.

Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ise, bu tek faktörlü yapıyı başarıyla bir örneklem üzerinde test etmiş ve modelin veri ile uyumlu olduğunu kanıtlamıştır. Bu tek boyutluluk, Tahammül kavramının, Ersanlı'nın çalışmasında, ayrıntılabılır alt bileşenlerden ziyade bütüncül bir

yetkinlik olarak ele alındığını göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Developmental)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği

Language Available: Türkçe

Population Group: Yükseköğretim öğrencileri (Akademik popülasyon)

Age Group: Genç yetişkinler (18-25 yaş aralığı)

Population Details: Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde öğrenim gören 300 öğrenciden oluşan bir örneklem üzerinde standardize edilmiştir.

Test Methodology: 5'li Likert Tipi derecelendirme (1 = Kesinlikle Katılmıyorum; 5 = Kesinlikle Katılıyorum). Ölçek 15 maddeden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Hoşgörü, Tek Faktörlü Yapı, Cronbach Alfa, Test-Tekrar Test, Yapı Geçerliliği, Ç Tutarlılık, Yükseköğretim.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: eersanli@mynet.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2014

Şinler ve Ücret: Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Ersanli, E. (2014). The validity and reliability study of Tolerance Scale. *Journal of Basic and*

Applied Scientific Research, 4(1), 85-89.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [tahammul-olcegi-toad.pdf](#)

Tahammül Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Tahammül Ölçeği'nin orijinal maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelere erişim için referans verilen akademik makaleye (Ersanlı, 2014) başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM